

การเสริมสร้างความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโดยใช้กิจกรรมแนะแนว

Enhancing the congruence of the career interests and career needs of high
school students through guidance activities

วารุณี เมืองช้าง¹, สกล วรเจริญศรี², และครรชิต แสนอุบล³

Warunee Muengchang¹, Skol Voracharoensri², and Kanchit Saenubol³

Received August 02, 2020 & Revise September 05, 2021 & Accepted September 24, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ศึกษาความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย 2) เปรียบเทียบความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายก่อนและหลังการใช้กิจกรรมแนะแนว การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือระยะที่ 1 ศึกษาความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน จำนวน 286 คน ได้จากการสุ่มอย่างง่าย ระยะที่ 2 การเสริมสร้างความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน จำนวน 12 คนที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจง โดยเป็นนักเรียนที่ไม่มีความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพ ในระยะที่ 1 มีความสมัครใจเข้าร่วมการทดลองและสุ่มเข้ากลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบคัด

กรองความสอดคล้องระหว่างความสนใจและความต้องการประกอบอาชีพ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .96 2) แบบสำรวจความสนใจทางอาชีพ S.D.S. และ 3) กิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความสอดคล้องระหว่าง

¹ นิสิตปริญญาโท ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Master's student Department of Guidance and Education Psychology Faculty of Education

Srinakharinwirot University Email : kruwarum12@gmail.com

² รองศาสตราจารย์ สาขาจิตวิทยาการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Associate professor Department of Guidance and Education Psychology Faculty of Education
Srinakharinwirot University

³ อาจารย์ สาขาจิตวิทยาการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Professor Department of Guidance and Education Psychology Faculty of Education
Srinakharinwirot University

ความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน ผลการวิจัย1) นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 91.6 และร้อยละ 8.4 ไม่มีความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพ 2) นักเรียนกลุ่มทดลองมีความสอดคล้องระหว่างความสนใจและความต้องการประกอบอาชีพหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพ, กิจกรรมแนะแนว, นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

Abstract

The purposes of this research are as follows: (1) to study the congruence of career interests and career needs of high school students; and (2) to compare the congruence of career interests and career needs of high school students before and after using guidance activities. The research was divided into two phases. The first phase was to study the congruence of career interests and career needs of students. The samples were 286 students selected by simple random sampling. The second phase was to enhance the congruence of career interests and career needs and 12 samples were selected by purposive sampling methods. These samples were also considered by the results from Phase 1, in which they were incongruent in terms of their career interests, career needs and with their voluntary and random assignment to participate in this experiment. The instruments used in this research included: (1) Comprehensive screening form of the congruence between career interests and career needs Inventory with a reliability of .96; (2) The S.D.S. (Self-Directed Search) survey; and (3) Guidance activities for enhancing career interests and career needs. The statistics used to analyze the data consisted of percentage, mean, standard deviation of the scores and a t-test dependent of sample. The research results were as follows: (1) High school students had 91.6 percent congruence of career interests and career needs, while 8.4 percent of students had incongruence of career interest and career needs.; and (2) after the experiment, the students had higher congruence of career interests and career needs at a statistically significant level of .01.

Keywords: Congruence of career interests and career needs, Guidance activities,

High School students.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อาชีพเป็นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีพของมนุษย์ในสังคมปัจจุบัน และอาชีพก็ยังคงเป็นหน้าที่ในการได้มาซึ่งค่าตอบแทนหรือรายได้เพื่อนำมาใช้ในการดำรงชีวิตของบุคคล ปัจจุบันมีอาชีพใหม่ ๆ เกิดขึ้นมากมาย ซึ่งอาชีพแต่ละอาชีพจะมีลักษณะงานและมีรายได้ที่แตกต่างกันไป ในการประกอบอาชีพบุคคลต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพนั้น ๆ อย่างลึกซึ้ง และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกอาชีพจึงสามารถนำความรู้ความสามารถมาใช้ในการประกอบอาชีพอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ แข่งขันได้ทั้งในสังคมไทยและสากล กรมการจัดหางาน. (2559, น.10) (Department of Employment. (2016, p.10)) เมื่อย้อนกลับไปในอดีตหากจะพิจารณาเกี่ยวกับอาชีพในยุคเริ่มต้นคนส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม ซึ่งหมายถึงการดำเนินชีวิตของคนสมัยอดีตนั้น ไม่ได้มีความซับซ้อน แต่ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงในด้านวิทยาการสูงขึ้น ความเป็นมนุษย์ก็เปลี่ยนแปลงตามไปก่อให้เกิดอาชีพใหม่ ๆ ที่สนองความต้องการของบุคคลกลุ่มอาชีพในสังคมปัจจุบัน สกล วรเจริญศรี. (2558) (Voracharoensri. S. (2015)) ดังนั้นการพิจารณาการวางแผนการเลือกอาชีพจึงเป็นสิ่งสำคัญ

การเลือกอาชีพในทางจิตวิทยาและการแนะแนวมีแนวคิด ทฤษฎีที่สำคัญมากมาย ซึ่งหนึ่งในแนวคิดทฤษฎีที่ได้รับความนิยม คือทฤษฎีการเลือกอาชีพของจอห์น แอล ฮอลแลนด์ (Holland's theory of vocational Choice) อ้างถึงใน (ปิยะนันท์ คงไฟ, 2561, น.30) (Khongphai. P. (2018)) ได้อธิบายหลักการที่สำคัญสำหรับการเลือกอาชีพไว้ว่าการที่บุคคลได้สำรวจความสนใจในอาชีพและสำรวจบุคลิกภาพของตนเองจะสามารถช่วยให้บุคคลรู้และเข้าใจในตนเองเกี่ยวกับการเลือกอาชีพโดยประเด็นหลักสำคัญของแนวคิดนี้ คือการเลือกอาชีพเป็นการแสดงออกถึงบุคลิกภาพและความสนใจในอาชีพของบุคคลการสะท้อนบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพผ่านการทำงานการใช้เวลาว่างและงานอดิเรกตลอดจนความพึงพอใจ นอกจากนี้ รัชกร ทศนโชติเดชา. (2553) (Tassanachotdecha, R. (2010)) ได้อธิบายแนวคิดทฤษฎีความต้องการของ Hoppock โดยอธิบายว่าบุคคลเลือกประกอบอาชีพที่สามารถสนองความต้องการของตนเอง โดยการเลือกประกอบอาชีพที่จะส่งเสริมให้บุคคลประสบความสำเร็จในอาชีพนั้น บุคคลจะต้องรู้จักตนเองอย่างแท้จริงเกี่ยวกับความสามารถ ความสนใจ ความถนัด ลักษณะนิสัย จุดเด่น จุดด้อยเพื่อนำข้อมูลต่าง ๆ มาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับข้อมูลทางอาชีพที่ตนเองสนใจ จากข้อความข้างต้นที่กล่าวมานี้แสดงให้เห็นว่าบุคคลจำเป็นต้องมีความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการวางแผนเลือกอาชีพ เพราะบุคคลต้องพิจารณาความกลมกลืนของความมุ่งหวังในการเลือกอาชีพในอนาคตของตนเองให้สัมพันธ์กับกิจกรรมที่ชอบเกี่ยวกับอาชีพ ความสามารถที่เหมาะสมกับอาชีพและความสนใจในการประกอบอาชีพให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังผลการศึกษาของ ณัฐนันท์ มั่นคง. (2559, น.52) (Monkong, N. (2016, p52)) กล่าวว่า การตัดสินใจเลือกอาชีพของบุคคลควรพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง ซึ่งประกอบด้วย ความต้องการ ความสนใจ ความถนัด บุคลิกภาพค่านิยมและนำข้อมูลเกี่ยวกับตัวเองมาพิจารณากับอาชีพ

ต่าง ๆ ที่เลือกหรือตั้งเป้าหมายไว้ ซึ่งความสัมพันธ์ขององค์ประกอบเหล่านี้มีผลต่อการกำหนดแนวทางในการเลือกประกอบอาชีพของบุคคลในอนาคต

กิจกรรมแนะแนว เป็นเครื่องมือที่ผู้แนะแนวสามารถนำมาผสมผสานกับการเรียนรู้อื่น ๆ ในการจัดการเรียนการสอน ดังที่ เกียรติกาญจน์ กนกแก้ว. (2558, น.20) (Kanokkaew, K. (2015) กล่าวถึงกิจกรรมแนะแนวว่าเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง รู้จักอาชีพ ค้นพบอาชีพที่เหมาะสมกับความสามารถ บุคลิกภาพ ความถนัด จุดเด่น ความสนใจของตนเอง และสามารถพิจารณาตัดสินใจเลือกอาชีพที่ตนเองสนใจได้ซึ่งสัมพันธ์กันกับ สุธาสนิ สัตย์เจริญ. (2561, น.59) (Sutcharoen. S. (2018) กล่าวว่ากิจกรรมแนะแนวควรมีวิธีการสอนที่ช่วยในการส่งเสริมทักษะทางด้านการเรียนรู้และการตัดสินใจ เช่น กิจกรรมกลุ่ม เกมต่าง ๆ มาปรับใช้เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีการซักถามและพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ดังนั้นกิจกรรมแนะแนวจึงเป็นวิธีการที่สามารถเสริมสร้างและพัฒนาการเรียนในด้านอาชีพได้

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษากับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง เนื่องจากผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ครูและนักเรียนในโรงเรียนเกี่ยวกับความสนใจและความต้องการในการประกอบอาชีพ อีกทั้งผู้วิจัยเป็นครูแนะแนวที่สอนนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลจากการสัมภาษณ์ พบว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายบางส่วนที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพไม่สอดคล้องกับความสนใจในอาชีพ และนักเรียนยังไม่ทราบว่า จะพิจารณาความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพของตนได้อย่างไร ส่งผลให้นักเรียนนั้นขาดการวางแผนหรือกำหนดเป้าหมายในการประกอบอาชีพ ซึ่งจากประเด็นดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความสอดคล้องระหว่างความสนใจและความต้องการในการประกอบอาชีพ โดยการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ศึกษาความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพของนักเรียน และการเสริมสร้างความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพ ผลจากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางให้นักเรียนได้รู้จักตนเอง เข้าใจตนเองและเสริมสร้างเกี่ยวกับความสอดคล้องระหว่างความสนใจและความต้องการประกอบอาชีพของนักเรียนต่อไปเพื่อเป็นพื้นฐานอันนำไปสู่การเลือกประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพของนักเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพก่อนและหลัง

การใช้กิจกรรมแนะแนว

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความสนใจกับต้องการประกอบอาชีพ

ความสนใจในอาชีพ ปิยะนันท์ คงไผ่. (2561, น.26) (Khongphai. P. (2018) กล่าวว่า การเลือกอาชีพคือการแสวงหาอาชีพที่สอดคล้องกับความสนใจ ความสามารถ ความถนัดของตนเองและมีความสุขกับอาชีพที่ตนเองเลือกและตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนคือ ความสามารถทางการเรียน ความสนใจในอาชีพ ค่านิยม ความต้องการ บุคลิกภาพ เป็นต้น การวัดความสนใจในอาชีพตามทฤษฎีการเลือกอาชีพของจอห์น แอล ฮอลแลนด์ Holland (1996) ได้สร้างแบบวัดความสนใจในอาชีพโดยยึดทฤษฎีบุคลิกภาพของตนเอง คือแบบสำรวจความสนใจในอาชีพ S.D.S (Self-Direct Search) โดยมีความคิดว่าการเลือกอาชีพเป็นการกระทำที่สะท้อนให้เห็นถึงบุคลิกภาพของบุคคลและความต้องการในการประกอบอาชีพ กุลธิดา สืบवान. (2553, น. 23) (Seebuaban. K. (2010) กล่าวว่าอาชีพเป็นเสมือนส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต เพราะอาชีพเป็นสิ่งที่ทำให้นักเรียนได้แสดงตัวตน ความสนใจ ความใฝ่ฝันและเพื่อตอบสนองความต้องการทางกายทางใจของตนเอง ซึ่งถ้ามีการวางแผนเลือกอาชีพที่ดีก็ย่อมเท่ากับว่าได้มีการวางแผนชีวิตที่ดีด้วยเช่นกัน จากข้อความข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพ คือความกลมกลืนของความมุ่งหวังในการเลือกอาชีพในอนาคตของนักเรียนที่สัมพันธ์กับกิจกรรมที่ชอบเกี่ยวกับอาชีพ ความสามารถที่เหมาะสมกับอาชีพ และความสนใจในการประกอบอาชีพของนักเรียนที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

แนวคิดเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว

กิจกรรมแนะแนวเป็นกระบวนการที่ช่วยให้นักเรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเอง และแสวงหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพเพื่อสามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม หนึ่งฤทัย กุระเสถียร. (2548, น.59) (Kurasathien. N. (2005) กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้นักเรียนแต่ละคนได้รู้จักเข้าใจกับตนเองและรู้จักเข้าใจโลกของอาชีพ จะได้มีการเตรียมตัวเพื่อการประกอบอาชีพ เข้าสู่โลกของอาชีพและสามารถประสบความสำเร็จ แนวคิดและวิธีการในการออกแบบกิจกรรมแนะแนวอาชีพ ทิศนา ขัมมณี. (2545, น.139) (Khamanee. T. (2002) กล่าวถึงกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์คือการรวมตัวของกลุ่มเพื่อปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งการปฏิบัติงานจะเป็นไปในทิศทางใดนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบและปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันภายในกลุ่ม ยกตัวอย่างเช่น การใช้กรณีตัวอย่าง การอภิปรายกลุ่ม และการใช้เกม ซึ่งการนำเทคนิคและวิธีการสอนดังกล่าวมาปรับใช้ในการจัดกิจกรรมแนะแนวแสดงให้เห็นว่านักเรียนเกิดความสนใจและความต้องการที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพ มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จนสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวไปสู่การปรับใช้ในการวางแผนเลือกประกอบอาชีพของตนเอง และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนับว่าเป็นวัยที่กำลังสนใจและแสวงหาอาชีพ มีการพิจารณาความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง จากข้อความข้างต้นนี้สนับสนุนให้เห็นว่าการที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจึงเป็นช่วงวัยที่เหมาะสมในการแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพและพิจารณาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบเหล่านี้เพื่อกำหนดแนวทางในการเลือกประกอบอาชีพของบุคคลในอนาคต

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา ซึ่งตัวแปรในการศึกษาได้แก่ ความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพ มีรายละเอียดต่อไปนี้

1. ความมุ่งหวังในการเลือกอาชีพ หมายถึง ความตั้งใจในการเลือกประกอบอาชีพในอนาคต ซึ่งตรงกับ ความมุ่งหวัง ค่านิยมและความต้องการของตนเอง
2. กิจกรรมที่ชอบเกี่ยวกับอาชีพ หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำของบุคคลที่แสดงออกผ่านทางบุคลิกภาพ งานอดิเรก สิ่งที่ชอบทำซึ่งมีความเหมาะสมกับอาชีพที่ตนเองสนใจ
3. ความสามารถที่เหมาะสมกับอาชีพ หมายถึง ประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกฝนจนเกิดความถนัด ความชำนาญและแสดงผ่านทักษะด้านต่าง ๆ ที่มีสัมพันธ์กับอาชีพที่ต้องการ
4. ความสนใจในการประกอบอาชีพ หมายถึง ความรู้สึกชอบ พึงพอใจและแนวโน้มในการเลือกอาชีพในอนาคต

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวนทั้งหมด 903 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2563 โดยมีขั้นตอนการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างคำนวณจากสูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1967, อ้างถึงใน วิภาวดี ปัจจัยโก, 2544, น.46) (Patjaigo. W. (2001) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ($\alpha = .05$) เมื่อเทียบกับตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างต้องใช้กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย จำนวน 286 คน ผู้วิจัยใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ได้ 3 ระดับคือ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 9 ห้อง รวมจำนวนนักเรียน 95 คน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 9 ห้อง รวมจำนวนนักเรียน 95 คนระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 9 ห้อง รวมจำนวน 96 คน รวมจำนวนนักเรียนที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น 286 คน

ระยะที่ 2 การเสริมสร้างความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเสริมสร้างความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพคือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 12 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling Method) โดยเป็นนักเรียนที่ไม่มีความสอดคล้องระหว่างความสนใจและความต้องการประกอบอาชีพในระยะที่ 1 มีความสนใจและทำการสุ่มเข้ากลุ่มเพื่อเข้าร่วมการทดลอง

ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 15 มีนาคม ถึง 6 เมษายน 2564

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนมีความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพมากขึ้นหลังการใช้กิจกรรมแนะแนว

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะที่ 1 การศึกษาความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพ ผู้วิจัยนำแบบคัดกรองความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพไปทดสอบกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างและพิจารณาเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพ

ระยะที่ 2 การเสริมสร้างความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพ ผู้วิจัยนำแบบสำรวจที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แบบสำรวจความสนใจทางอาชีพ S.D.S. เพื่อเก็บคะแนนก่อนการทดลอง (Pre-test) เพื่อใช้เปรียบเทียบความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพ ก่อนการทำการกิจกรรมแนะแนว จากนั้นผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความสอดคล้องระหว่างความสนใจและความต้องการประกอบอาชีพให้กับนักเรียนกลุ่มทดลอง และหลังการทดลองผู้วิจัยใช้แบบสำรวจความสนใจทางอาชีพ S.D.S. เพื่อเก็บคะแนนหลังการทดลอง (Post-test) เพื่อใช้เปรียบเทียบความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพหลังการทำการกิจกรรมแนะแนว

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดที่ 1 ใช้ในการศึกษาได้แก่ แบบคัดกรองความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพโดยสร้างเป็นแบบให้เลือกตอบ 2 ตัวเลือก คือ (1) หมายถึง ชอบ (0) หมายถึง ไม่ชอบ จำนวน 180 ข้อ นำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) คือมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปได้ข้อคำถามที่มีค่าความตรงเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 จำนวน 180 ข้อและนำไป (Try out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับโดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

2. ชุดที่ 2 ใช้ในการทดลองได้แก่ แบบสำรวจความสนใจทางอาชีพ S.D.S. ที่ถูกสร้างและพัฒนาขึ้นโดยสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย (นวลศิริ เปาโรหิตย์, 2534) (Paorohit. N. (1991) แบบสำรวจแบ่งออกเป็น 5 หมวดคือ หมวดกิจกรรม หมวดความสามารถ หมวดอาชีพและอีก 2 หมวด คือ การประเมินผลความสามารถและการประเมินทักษะของตนเอง โดยมีข้อคำถามรวมข้อคำถามทั้งหมด 228 ข้อ

3. กิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพของนักเรียนประกอบอาชีพโดยมีขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมดังต่อไปนี้ 1. ชี้อภิธรรม 2. วัตถุประสงค์ 3. สารสำคัญ 4. วิธีการดำเนินกิจกรรม 5. สื่อและอุปกรณ์ 6. การประเมินผล จากนั้นนำกิจกรรมแนะแนวที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ประเมินตรวจสอบข้อความให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ วัตถุประสงค์ วิธีการจัดกิจกรรม สื่อการสอนและนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยใช้กิจกรรมแนะแนวจำนวน 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาทีรวมทั้งสิ้น 8 ครั้ง โดยใช้เวลาหลังเลิกเรียนในการจัดกิจกรรม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

- 1.1 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนและผลต่างของค่าเฉลี่ย
- 1.2 หาค่าความตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00
- 1.3 หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α – Coefficient ของครอน

บัค (Cronbach) ของแบบวัดทั้งฉบับ

2.

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

2.1 การเปรียบเทียบความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพ
ด้วยการวิเคราะห์การแจกแจงเป็นโค้งปกติ (Normality Test) ด้วยสถิติ Shapiro-Wilk

2.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในกลุ่มที่ไม่เป็นอิสระจากกันโดยการวิเคราะห์
(T-test for Dependent Samples)

ผลการวิจัย

ระยะที่ 1. วัตถุประสงค์การวิจัยคือ การศึกษาความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความ
ต้องการประกอบอาชีพของนักเรียน

ตาราง 1 แสดงความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพของนักเรียน (n = 286 คน)

แสดงสอดคล้องระหว่างความสนใจ กับความต้องการประกอบอาชีพของนักเรียน	ระดับชั้น	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
มีความสอดคล้อง	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	83	29.0	3
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	87	30.1	2
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	92	32.5	1
	รวม	262	91.6	
ไม่มีความสอดคล้อง	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	12	4.2	1
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	8	2.8	2
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	4	1.4	3
	รวม	24	8.4	

จากตาราง 1 พบว่านักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบวัดชุดที่ 1 แบบคัดกรองความสนใจ
กับความต้องการประกอบอาชีพของนักเรียน มีความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบ
อาชีพ จำนวน 262 คน คิดเป็นร้อยละ 91.6 และนักเรียนที่ไม่มีความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความ
ต้องการประกอบอาชีพ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 8.4 เมื่อพิจารณาจำแนกตามระดับชั้น พบว่านักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพมากที่สุด รองลงมา
คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามลำดับ

ระยะที่ 2 วัตถุประสงค์การวิจัยคือ การเสริมสร้างความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความ
ต้องการประกอบอาชีพของนักเรียน

2.1 การวัดคะแนนความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพของ
นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง เมื่อได้นักเรียนที่ไม่มีความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับ

ความต้องการประกอบอาชีพในระยะที่ 1 จำนวน 24 คน ผู้วิจัยได้ดำเนินการเลือกนักเรียนเข้ากลุ่มเพื่อเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 12 คน จากนั้นใช้แบบวัดชุดที่ 2 แบบสำรวจความสนใจทางอาชีพ S.D.S. วัดความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองอีกครั้ง เพื่อนำคะแนนที่ได้ใช้ในการวัดความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพก่อนและหลังการทดลอง ดังแสดงในตาราง

ตาราง 2 แสดงผลความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพก่อนการทดลองของนักเรียนที่เป็นกลุ่มทดลอง (n = 12 คน)

ความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพก่อนทดลอง				
นักเรียนกลุ่มทดลองคนที่	รหัสอาชีพที่นักเรียนต้องการ	รหัสอาชีพที่ได้จากการแปลผลของ แบบวัด S.D.S	คะแนนความสอดคล้อง	การแปลผล
1	ISR	CIS	12	ไม่มีความสอดคล้อง
2	ISR	AIS	2	ไม่มีความสอดคล้อง
3	SAE	ASE	13	ไม่มีความสอดคล้อง
4	SAE	AIE	11	ไม่มีความสอดคล้อง
5	IES	SIR	14	มีความสอดคล้องน้อย
6	ISA	AIS	16	มีความสอดคล้องน้อย
7	SIA	ECR	0	ไม่มีความสอดคล้อง
8	SRE	CSE	16	มีความสอดคล้องน้อย
9	IRC	SIA	10	ไม่มีความสอดคล้อง
10	ESC	IES	12	ไม่มีความสอดคล้อง
11	IRC	ECS	2	ไม่มีความสอดคล้อง
12	ESA	ASE	13	ไม่มีความสอดคล้อง

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองไม่มีความสอดคล้องและมีความสอดคล้องน้อยระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพ จากนั้นผู้วิจัยตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นโดยการวิเคราะห์การแจกแจงเป็นโค้งปกติ (Normality Test) ด้วยสถิติ Shapiro-Wilk มีค่า p อยู่ระหว่าง 0.14 - 0.23 แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพของนักเรียนมีการแจกแจงเป็นโค้งปกติ สามารถใช้ในการเปรียบเทียบความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพของนักเรียนด้วยการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในกลุ่มที่ไม่เป็นอิสระจากกัน (T-test for Dependent Samples)

2.2 การเปรียบเทียบความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพของนักเรียนโดยใช้กิจกรรมแนะแนวก่อนและหลังการทดลอง

ตาราง 3 การเปรียบเทียบความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพของนักเรียนโดยใช้กิจกรรมแนะแนว (n=12 คน)

ความสอดคล้องระหว่างความสนใจ กับความต้องการประกอบอาชีพ	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง		M.D.	t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
ความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับ ความต้องการประกอบอาชีพ	10.08	5.58	24.75	3.57	14.67	10.02**	.00

**p<.01

จากตาราง 3 พบว่า หลังทดลองโดยการใช้กิจกรรมแนะแนวนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความสอดคล้องระหว่างความสนใจและความต้องการประกอบอาชีพเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3 การเปรียบเทียบความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพของนักเรียนก่อนและหลังโดยใช้กิจกรรมแนะแนวจำแนกเป็นรายบุคคล

ตาราง 4 เปรียบเทียบความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพของนักเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้กิจกรรมแนะแนว (n=12 คน

คนที่	ก่อนทดลอง				หลังทดลอง			
	รหัสอาชีพที่ต้องการ	รหัสอาชีพ SDS	คะแนน	ประเมินผล	รหัสอาชีพที่ต้องการ	รหัสอาชีพ SDS	คะแนน	ประเมินผล
1	ISR	CIS	12	ไม่มีความสอดคล้อง	ISR	IRC	22	มีความสอดคล้องปานกลาง
2	ISR	AIS	2	ไม่มีความสอดคล้อง	ISR	SIE	20	มีความสอดคล้องปานกลาง
3	SAE	ASE	13	ไม่มีความสอดคล้อง	SAE	SAE	28	มีความสอดคล้องมาก
4	SAE	AIE	11	ไม่มีความสอดคล้อง	SAE	ASE	21	มีความสอดคล้องปานกลาง
5	IES	SIR	14	มีความสอดคล้องน้อย	IES	EIC	20	มีความสอดคล้องปานกลาง
6	ISA	AIS	16	มีความสอดคล้องน้อย	ISA	ISA	28	มีความสอดคล้องมาก
7	SIA	ECR	0	ไม่มีความสอดคล้อง	SIA	ISA	21	มีความสอดคล้องปานกลาง
8	SRE	CSE	16	มีความสอดคล้องน้อย	SRE	SRE	28	มีความสอดคล้องมาก
9	IRC	SIA	10	ไม่มีความสอดคล้อง	IRC	IRC	28	มีความสอดคล้องมาก
10	ESC	IES	12	ไม่มีความสอดคล้อง	ESC	ESI	27	มีความสอดคล้องมาก
11	IRC	ECS	2	ไม่มีความสอดคล้อง	IRC	ICR	26	มีความสอดคล้องมาก
12	ESA	ASE	13	ไม่มีความสอดคล้อง	ESA	ESA	28	มีความสอดคล้องมาก

จากตาราง 4 แสดงความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพของนักเรียนจำแนกเป็นรายบุคคลก่อนและหลังการใช้กิจกรรมแนะแนว ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากิจกรรมแนะแนวสามารถ

เสริมสร้างความสอดคล้องระหว่างความสนใจและความต้องการประกอบอาชีพให้กับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายได้

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การศึกษาความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพของนักเรียนพบว่านักเรียนมีความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพ จำนวน 262 คน คิดเป็นร้อยละ 91.6 และนักเรียนที่ไม่มีความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 8.4 จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่านักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพอยู่ในเกณฑ์มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนในโรงเรียนได้รับความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ต่าง ๆ เกี่ยวกับอาชีพและได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมจากทางโรงเรียน เช่น โครงการแนะศึกษาต่อและอาชีพและกิจกรรมการเรียนการสอนในวิชาแนะแนวมาใช้ประกอบการพิจารณาในการกำหนดความสนใจและความต้องการประกอบอาชีพของตนเอง ซึ่งในช่วงวัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา กำลังเป็นช่วงที่แสวงหาข้อมูลและมีความสนใจกับกิจกรรมต่าง ๆ ทางสังคม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (Super, 1980, & Ginzberg, 1952, อ้างถึงใน กัญญาภัทร เสนีวงศ์ ณ อยุธยา, 2557, น.12) (Seneewong Na Ayudhaya, K. (2014) กล่าวว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย นับว่าเป็นวัยที่กำลังสนใจและแสวงหาอาชีพ เริ่มมีการพิจารณาความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตนเอง นอกจากนี้ผลจากการวิจัยยังพบว่า อาชีพที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีความต้องการมากที่สุดคืออาชีพธุรกิจส่วนตัว แพทย์ ครู วิศวกร และนักบัญชี ตามลำดับ จากข้อมูลจะเห็นได้ว่า แนวโน้มของอาชีพในอนาคตนักเรียนมีความสนใจที่จะประกอบอาชีพอิสระ สอดคล้องกับการศึกษาของ อำนาจ สุวรรณสะอาด. (2549, น.72) (Suwansa-ard. A (2006) พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพอิสระมากขึ้น โดยนักเรียนรู้สึกว่าการประกอบอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ทันสมัย น่าสนใจ ทำความความสามารถและไม่ต้องมีนายจ้าง ซึ่งค่านิยมดังกล่าวอาจเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยที่แตกต่างกันจึงส่งผลต่อความสนใจ ความต้องการ และค่านิยมในการเลือกประกอบอาชีพของนักเรียนแตกต่างกัน ดังที่ สกล วรเจริญศรี. (2558) (Voracharoensri. S. (2015). ที่กล่าวว่าโลกมนุษย์มีวิวัฒนาการในทุก ๆ ด้านโดยเฉพาะอย่างยิ่งความก้าวหน้าในด้านการประกอบอาชีพ ดังนั้นเมื่อสังคมมีการเปลี่ยนแปลง ค่านิยมทางอาชีพของบุคคลย่อมมีการเปลี่ยนแปลงตามแต่อย่างไรก็ตามมีนักเรียนจำนวนร้อยละ 8.4 ที่ไม่มีความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการในการประกอบอาชีพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนกลุ่มนี้ขาดโอกาสหรือไม่ได้รับการช่วยเหลือให้เข้าใจตนเอง ได้รู้จักโลกอาชีพ และได้คิดพิจารณาเกี่ยวกับความสนใจ ความชอบ และอาชีพต่าง ๆ ในสังคม ดังที่ เจียรนัย ทรงชัยกุล. (2557, น.16) (Songchaikul. C. (2014) ได้กล่าวว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาหลายรายที่จำเป็นต้องเข้าสู่อาชีพและยังไม่สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้ไม่สามารถแสวงหาอาชีพและเข้าสู่อาชีพได้อย่างเหมาะสมเขาต้องเผชิญกับปัญหาอุปสรรคหลายประการขาดเป้าหมาย

จึงก่อให้เกิดปัญหาการว่างงานและการทำงานที่ไม่ตรงกับความสามารถและความถนัดของตนเอง ดังนั้นการส่งเสริมให้นักเรียนมีความสอดคล้องระหว่างความสนใจและความต้องการประกอบอาชีพก็จะช่วยให้นักเรียนมองเห็นแนวทางในการวางแผนเลือกประกอบอาชีพในอนาคตได้ดียิ่งขึ้นและพัฒนาตนเองด้านทักษะในการประกอบอาชีพได้อย่างเต็มศักยภาพ

2. เปรียบเทียบความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพก่อนและหลังการใช้กิจกรรมแนะแนว พบว่าจากการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นโดยการวิเคราะห์การแจกแจงเป็นโค้งปกติ (Normality Test) ด้วยสถิติ Shapiro-Wilk มีค่า p อยู่ระหว่าง 0.14 - 0.23 แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพของนักเรียนมีการแจกแจงเป็นโค้งปกติ สามารถใช้ในการเปรียบเทียบความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพของนักเรียน ด้วยการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในกลุ่มที่ไม่เป็นอิสระจากกัน ซึ่งหลังการทดลองการใช้กิจกรรมแนะแนวนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความสอดคล้องระหว่างความสนใจและความต้องการประกอบอาชีพเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากิจกรรมแนะแนวสามารถเสริมสร้างความสอดคล้องระหว่างความสนใจและความต้องการประกอบอาชีพให้กับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ สมคิด กอมนี. (2559, น.115) (Kommanee. S. (2016) พบว่าการแนะแนวอาชีพช่วยให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพที่สุจริต นักเรียนสามารถมองเห็นความสำคัญของอาชีพ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ก่อนการตัดสินใจในการเลือกอาชีพเช่น ความถนัด ความสนใจ บุคลิกภาพ ระดับสติปัญญา สภาพร่างกายที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพเช่นกันและนักเรียนได้รู้จักวิธีการแสวงหางาน วิธีการสมัครงานและวิธีปรับตัวให้เข้ากับงานในอนาคต ซึ่งจากผลการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ากิจกรรมแนะแนวที่ทางโรงเรียนและครูแนะแนวจัดให้สามารถเป็นแนวทางให้นักเรียนได้สำรวจตนเองและพัฒนาตนเองเพื่อเตรียมพร้อมในการเข้าสู่อาชีพการเลือกอาชีพ ดังที่ ณัฐนันท์ มั่นคง. (2559, น.52) (Monkong. N. (2016) กล่าวว่า การตัดสินใจเลือกอาชีพเป็นการพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับตนเองซึ่งประกอบด้วย ความต้องการ ความสนใจ ความถนัด บุคลิกภาพค่านิยมของตนเองและหาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลจนเกิดการตัดสินใจเลือกอาชีพตามการรับรู้ความสามารถของตนเองและเกิดความมุ่งมั่นต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพ ดังนั้นการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพ จึงสามารถช่วยให้นักเรียนได้รู้จักวิธีการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพ พิจารณาคุณสมบัติของตนเองเพื่อเตรียมความพร้อมในการตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้เลือกใช้เทคนิคและวิธีการสอนต่าง ๆ ที่ช่วยสร้างความสนใจและกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เช่น การสร้างสัมพันธ์ภาพ ทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานและสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นในการเข้าร่วมกิจกรรม การเลือกใช้แบบทดสอบต่าง ๆ เช่น แบบสำรวจ VIESA แบบทดสอบความถนัดทางอาชีพ และแบบสำรวจค่านิยมทางอาชีพ ซึ่งแบบทดสอบเหล่านี้สามารถสะท้อนให้นักเรียนเห็นถึงแนวโน้มเกี่ยวกับความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพของนักเรียนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ จตุพล บุญภิญโญ. (2561, น.92) (Boonpinyo. C. (2018) พบว่าผลของความสนใจที่ได้จาก

แบบวัดความสนใจในการทำกิจกรรมแนะแนวกับคะแนนความสนใจสภาพจริงที่ได้จากการประเมินตนเองมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง เนื่องจากนักเรียนมีความชัดเจนและสอดคล้องกับความต้องการประกอบอาชีพในอนาคต นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้เลือกใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ซึ่งประกอบไปด้วย เกม กรณีตัวอย่าง การอภิปรายกลุ่ม ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ข่าวสาร ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจ สอดคล้องกับการศึกษาของ ชลลดา พันธุ์เนตร. (2561, น.50) (Pannet. C. (2018) พบว่าการนำกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะทางด้านการเรียนรู้และการตัดสินใจ เช่น กิจกรรมกลุ่ม เกมต่าง ๆ มาปรับใช้ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีการซักถามและพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากเพื่อน ๆ โดยผู้วิจัยทำหน้าที่ในการให้คำแนะนำและสร้างบรรยากาศที่เป็นกัลยาณมิตร ซึ่งผลจากการนำเทคนิคและวิธีการสอนดังกล่าวไปใช้ในการจัดกิจกรรมแนะแนว ผู้วิจัยพบว่านักเรียนมีความสนใจที่จะเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวมาปรับใช้ในการวางแผนเลือกประกอบอาชีพของตนเองในอนาคตได้อย่างเหมาะสม

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความต้องการประกอบอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโดยใช้กิจกรรมแนะแนวเนื่องจาก ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ครูและนักเรียนในโรงเรียนเกี่ยวกับความสนใจและความต้องการในการประกอบอาชีพ อีกทั้งผู้วิจัยเป็นครูแนะแนวที่สอนนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลจากการสัมภาษณ์พบว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายบางส่วนที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพไม่สอดคล้องกับความสนใจในอาชีพ ส่งผลให้นักเรียนนั้นขาดการวางแผนการดำเนินชีวิตโดยเฉพาะการเลือกเรียนหรือกำหนดเป้าหมายในการประกอบอาชีพ ซึ่งจากประเด็นดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความสอดคล้องระหว่างความสนใจและความต้องการในการประกอบอาชีพ จากผลการศึกษาในครั้งนี้ สามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน หรือกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพของนักเรียนเรียนในการพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่อาชีพ ฝึกให้นักเรียนได้รู้จักวิธีการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพ พิจารณาคูณสมบัติของตนเองเพื่อเตรียมความพร้อมในการตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ผู้ที่นำกิจกรรมแนะแนวไปใช้ ก่อนเริ่มกิจกรรมควรมีการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างผู้วิจัยและผู้ร่วมกิจกรรมเพื่อให้เกิดบรรยากาศที่ดีต่อการเรียนรู้ สร้างความสนใจ กระตุ้นให้ผู้ร่วมกิจกรรมมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ควรชี้แจงและอธิบายให้นักเรียนเห็นผลที่จะได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมครั้งนี้

1.2 ผู้เกี่ยวข้องหรือบุคคลที่สนใจควรนำผลจากการศึกษานี้ไปใช้ประกอบในการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพของนักเรียนในการพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่อาชีพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้ประโยชน์

ผู้ที่นำกิจกรรมแนะแนวไปใช้เพื่อเสริมสร้างความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความ ต้องการประกอบอาชีพควรคำนึงถึงประเด็นสำคัญต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1.1 สถานศึกษา ครูหรือบุคคลที่สนใจนำผลจากการศึกษานี้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมแนะแนว เพื่อเพิ่มศักยภาพของนักเรียนในด้านการประกอบอาชีพ ส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักวิธีการแสวงหาข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลและวางแผนการศึกษาต่อจนนำไปสู่การเลือกประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองได้

1.2 การนำแบบคัดกรองความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความ ต้องการประกอบอาชีพ และกิจกรรมแนะแนวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปใช้ ก่อนเริ่มกิจกรรมควรมีการสร้างสัมพันธภาพที่ดีก่อนเพื่อให้เกิดบรรยากาศที่ดีต่อการเรียนรู้ สร้างความสนใจ และควรอธิบายให้นักเรียนเข้าใจวัตถุประสงค์ของการทำแบบ คัดกรองให้ชัดเจน เนื่องจากแบบคัดกรองแบ่งออกได้ 2 ด้าน และแต่ละด้านประกอบไปด้วยข้อคำถามจำนวนมาก ทำให้นักเรียนใช้เวลานานในการทำ ดังนั้นผู้ที่นำไปใช้ ควรพิจารณาถึงข้อคำถาม ระยะเวลา ในการตอบคำถามและการปรับลดข้อคำถามให้เหมาะสมกับนักเรียน และเพื่อให้เกิดการเสริมสร้างความ สอดคล้องระหว่างความสนใจกับความ ต้องการประกอบอาชีพที่มีประสิทธิภาพสูงสุด เทคนิคที่ควรนำไปใช้ คือ วิธีการสอนกลุ่มสัมพันธ์ ได้แก่ เกม กรณีตัวอย่าง การอภิปรายกลุ่ม เทคนิคเหล่านี้ช่วยให้นักเรียนได้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจ และทำให้นักเรียนสามารถค้นพบอาชีพ ที่สอดคล้องระหว่างความสนใจกับความ ต้องการของตนเองได้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการเสริมสร้างความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความ ต้องการประกอบอาชีพ โดยใช้กิจกรรมแนะแนวในกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เช่น นักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มทดลองหรือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น เพื่อช่วยให้นักเรียนมีความสอดคล้องระหว่างความสนใจและความ ต้องการประกอบอาชีพสูงขึ้น

2.2 ควรตระหนักถึงความต่อเนื่องของการศึกษา โดยทำแผนการประเมินติดตามระยะยาว ต่อไปว่า เมื่อนักเรียนมีความสอดคล้องระหว่างความสนใจกับความ ต้องการประกอบอาชีพที่สูงขึ้นแล้ว นักเรียน สามารถนำไปวางแผนการเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัย สามารถวางแผนในการพัฒนาศักยภาพของตนเอง เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพได้ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กรมการจัดหางาน. (2559). *คู่มือการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน: กระบวนการช่วยให้*

ผู้รับบริการแนะแนวรู้จักอาชีพ. สืบค้นจาก

https://www.doe.go.th/prd/assets/upload/files/vgnew_th/c827be4dabb6fb454f5c2f1f827d523c.pdf

- กัญญาภัทร เสนิงค์ ณ. อยู่ยยา. (2557). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านอาชีพ การรับรู้ความสามารถของตนด้านอาชีพและความสอดคล้องในตนด้านเป้าหมายการเลือกอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย. (ปริญญาานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- กุลธิดา สีบัวบาน. (2553). ผลการใช้โปรแกรมการฝึกอบรมที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจเพื่อเลือก. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- เก็จกาญจน์ กนกแก้ว. (2558). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ศิลปะเป็นสื่อส่งเสริมภาวะทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์. (ปริญญาานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- จตุพล บุญญิณ. (2561). การพัฒนาแบบวัดความสนใจในการทำกิจกรรมเพื่อการแนะแนวอาชีพโดยประยุกต์ทฤษฎีพุทปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- เจียรนัย ทรงชัยกุล. (2557). เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและระบบงานแนะแนวในสถานศึกษา. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชลลดา พันธุ์เนตร. (2561). การเปรียบเทียบผลของการใช้โปรแกรมกิจกรรมแนะแนวอาชีพตามทฤษฎีของแฟรงค์ พาสน์กับทฤษฎีของเกอแลตที่มีต่อความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- ณัฐนันท์ มั่นคง. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างการสำรวจอาชีพและความสนใจทางอาชีพในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโดยมีอุปสรรคในการตัดสินใจเกี่ยวกับอาชีพเป็นตัวแปรควบคุม. (ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- ทิตนา แคมมณี. (2545). กลุ่มสัมพันธ์เพื่อการทำงานและการจัดการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร: นิชินแอตเวอร์ไทซิง กรุ๊ป.
- นวลศิริ เปาโรหิตย์. (2534). แบบทดสอบ S.D.S (Self Directed Search). กรุงเทพมหานคร: สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย
- ปิยะนันท์ คงไฟ. (2561). ระบบแนะนำการเลือกอาชีพตามทฤษฎีของจอห์น ฮอลแลนด์ ที่ได้จากการวิเคราะห์ด้วยวิธีต้นไม้ตัดสินใจ. (ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, กรุงเทพมหานคร.
- รภัทร ทศโนชิตเดชา. (2553). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี. (หลักสูตรพัฒนาแรงงานและสวัสดิการมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.

- วิภาวดี ปัจจโยโก. (2544). ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความสนใจในอาชีพทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. (ปริญญานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต).
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- สกล วรเจริญศรี. (2558). การแนะแนวเพื่อการพัฒนาคุณค่าแห่งตน จากแนวคิด ทฤษฎีสู่การปฏิบัติเพื่อการพัฒนาผู้เรียน (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ส. วรเจริญศรี.
- สมคิด กอมนี. (2559 กรกฎาคม – ธันวาคม). รูปแบบการแนะแนวอาชีพสำหรับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา. วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 17(2), 106-122.
- สุธาสินี สัตย์เจริญ. (2561). ผลของการใช้โปรแกรมการเรียนรู้แบบนำตนเองที่มีต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. (ปริญญานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต).
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- หนึ่งฤทัย กุระเสถียร. (2548). การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4. (ปริญญานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- อำนาจ สุวรรณสอาด. (2549). ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับความต้องการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี. (ปริญญานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต).
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- Holland, J. L. (1996). *The psychology of Vocational Choice*. New York: Blaisdell Publishing Company.

Translated Thai References

- Boonpinyo, C. (2018). *A Development of the interest test in activities for career guidance by applying theory of multiple intelligences for senior high school students*. (Master degree). Srinakharinwirot University, Bangkok.
- Department of Employment. (2016). *Handbook of preparation before entering the labor market: the process of helping Recipients of career guidance services*. Retrieved from https://www.doe.go.th/prd/assets/upload/files/vgnew_th/c827be4dabb6fb454f5c2f1f827d523c.pdf
- Kanokkaew, K. (2015). *The effect of using a guidance activities package with the use of arts as media to enhance career maturity. of Mathayom suksa 2, students at Rattana Buri School in Surin Province*. (Master of Education Thesis). Sukhothai Thammathirat Open University, Nonthaburi.

- Khamanee, T. (2002). *Relationships for Work and Teaching Management*. Bangkok: Nichin Advertising Groove.
- Khongphai, P. (2018). *Career Advisory System based-on John Holland Theory using Decision Tree*. (Doctor of Philosophy). Graduate School. King Mongkut's University of Technology North Bangkok, Bangkok.
- Kommanee, S. (2016 July-December). *Model of career guidance for students in Mattyomsuksa schools*. Journal of Education. Faculty of Education Srinakharinwirot University, 17(2), 106-122.
- Kurasathien, N (2005). *Constructing a guidance activity teaching package to develop education and career of fourth level secondary students*. (Master degree). Srinakharinwirot University, Bangkok.
- Monkong, N. (2016). *The Relation of career exploration and certainty among high school students; Using career decision-making difficulties as controls*. (Degree of Master of Arts). Chulalongkorn University, Bangkok.
- Pannet, C. (2018). *Comparison of the using a career guidance activity program by applying the theories of parson and Gelatt Influencing the career decision making abilities of Mattayomsuksa 3 students*. (Master degree). Srinakharinwirot University, Bangkok.
- Paorohit, N. (1991). *S.D.S test (Self Directed Search)*. Bangkok: The Guidance Association of Thailand.
- Patjaigo, W. (2001). *Some factors contributed to interest in science and technology careers of Mathayom suksa students in Grade 3*. (Master degree). Srinakharinwirot University, Bangkok.
- Seebuaban, K. (2010). *The effect of training on career decision-making*. (Master degree). Srinakharinwirot University, Bangkok.
- Seneewong Na Ayudhaya, K. (2014). *Parental career-specific involvement, Career self-Efficacy, And self-concordance in career-related goals among high school student*. (Master of Arts Thesis). Chulalongkorn University, Bangkok.
- Songchaikul, C. (2014). *Documents for teaching the main courses and the guidance system in educational institutions*. Nonthaburi: Sukhothai Thammathirat Open University.
- Sutcharoen, S. (2018). *Effects of Self-Directed learning program on Career Decision-Making among Matthayomsuksa 4 students*. (Master degree). Srinakharinwirot University, Bangkok.

- Suwansa-ard, A. (2006). *Relationship between personality and self-employed needs of students of Ratchaburi Technical College. (Master degree)*. Srinakharinwirot University, Bangkok.
- Tassanachotdecha, R. (2010). *Factors the Influencing Decision of Second-year Vocational College in Changwat Saraburi to choose careers. (Labor development course and Master's Welfare)*. Thammasat University, Bangkok.
- Voracharoensri, S. (2015). *Guidance for self - esteem development : from concept, theory to practice for learner development. (2nd edition)*. Bangkok: S. Woracharoensri.

